

Megjelen hetenkint kétszer: pénteken és vasárnap.

Előfizetési díj: Egy évre 8 frt, Félévre 4 „, Negyedévre 2 „.

Az előfizetési pénzek és kéziratok a szerkesztőséghez küldendők, —

FELVIDÉK.

FELSŐ-MAGYARORSZAGI KOZLÓNY.

Hirdetések díja:

Egy négyszer hasábozott garmond sor 5 kr. — Bélyegdíj minden beiktatás után külön 50 kr.

Nyilttér soronkint 15 kr.

A hirdetések s azok díjai a kiadóhivatalba utasítandók.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Bánóczy Ferenc.**

Szerkesztési iroda: Kovácsutca 380. sz. Rudaaház.

Szerkesztő-társ: **Karsa Tamás.**

Kiadó: **Ifj. Werfer Károly.**

Kiadó-hivatal: Pótcza 342. sz. a. a ferenciek egyháza mellett.

Lélek- és élettani észleletek.

VII.

Él a sejt mely az ő alkatelemeivel, rokonos elemekből egy bizonyos mennyiséget elsajátítani s a nem-rokonosokat eltávolítani képes. Él és egészséges a test melyben a sejtek legnagyobb része az elsajátítás és továbbadás által a születes, gyarapodás, fejlődés, virágzás stb. lényezéséhez kellő anyagserét, faja s egyénisége hivatásához kellően véghez vinni képes. Es beteg a test azon része melyben ezen anyagcsere akadályozva van, legyenek ezen akadályok, külről behatók, vagy belőlről az anyagcsere hibás folyamából következettek. A test különböző műszerei különböző sejtekből alkotók: más-nemű sejtek azok melyek a növények faj szerint különböző szilárdságu rostjait, és mások azok melyek az ideg érzékeny s fogékony vagy az izom hajlékony s nyulékony rostjait képezik. Különlélek a sejtek a szerint a mint egy növény leveleinek zöldjét, egy állat vérének piros gömbjeit egy toll szines parányait vagy a hajcsó részleteit képezik — és különféle sajátságai szerint igen különböző szolgálatot képesek tenni a nagy egész fenntartására nézve.

Az életerő tevékenysége tehát nem más mint az élő sejtek tevékenysége — az életerő különféle műveletei nem mások, mint a különféle sejtek saját szerű műveletei — egy élő test nem más mint saját szerű alkatakra nézve többféleképp különböző, számtalan sejtek egyben működése — és annál tökéletesb, annal inkább képes az életműveleteket rendszeresen és sokoldalulag hajlani végre, annál magasb tehetségekkel bír t. i. annál inkább képes, érezni, az érzeteket (érzeli s érzelmi tapasztalatokat) felfogni, emlékebe nyomni, emlékekben leleleveníteni sőt az akarat önálló műveleteit is gyakorlatba venni és tökélyesíteni a test, a szerkezet, minél többféle sejtek, minél többféle elemekből műszereket képeznek benne és minél helyesebb arányban vannak ezek egymáshoz, a közös műveletek czólszerű teljesíthetése szempontjából egybe állítva.

„A sejt (mondja N.-Virchow) egy saját szerű alkata magvacska, mely gyakran még más saját szerű magtestecscsel van ellátva s mely egy puha, majd kényonyabb majd vastagabb bőrnemű anyaga által környeztetik (tehát egy hólyag, melyet azonban csak nagyító üveg által láthatunk, melyben savószerű folyadékban kis magtestecsek usznak) és mely melynek kiépítéséhez többféle légenytartalmu, fehérnye féle (zsír és keményítő) és többféle (kivált mész és konyha) só szükséges.“

Egy sejtecskéből építetik ki a parányok törvényei szerint (melyekről később szólandunk) az egész test, ebből fejlődnek ki a gyökerek, galyak, levelek, tagok, belső műszerek, mikép végre egy önálló egészet képezzenek, mely bár egyénileg sokban különbözik, de általában minden főbb vonásaiiban hasonlít szüleihez. Ezen egyetlen sejtecskében azonban már két főerőnek két féle sejtnek kell egyesülve lenni: a hím és nőerőnek, a hím és nő életelemeknek. Egyesülés nélkül — habár az anya általában csak a tápláló szerepet játsza — nem képes egyik sejt sem hivatási pályáján előbbhaladni, hanem elvesz, elhal. Igenis a himsejtecske már többnyire él, ő benne van az élet főeleme. Az anyasejtekből még a legalsóbbrendű növényeknél (Equisetum telmateja, arvense, pratense, palustre stb.) sem képződik új élő test — és az új növényé fejlődő anyasejtben világosan megkülönböztethető

az élő, de összegöngyölt állapotban levő himsejtecske (spermatozoide) mely onnan kiéjtve gyorsan csavarog s tovasszik.

Bármily egyszerűnek lássék is egyik s másik sejtecske, vagy mag, abban már annyiféle elem is oly arányban oly szerkezetben van egybecsatlakozva, mikép az emberi értelem és ügyességnél fogva a legegyszerűbb növény magsejteteket sem vagyunk képesek létrehozni. Így bár a természettudomány most már ott áll, hogy (hőzagait elmékedés útján kitöltve) okszerűen felképzölhetjük: mikép alakultak a legnagyobb növényes a legösszetettebb műszerzetű állatok, a vegy és éleltani, illetőleg parányhalmazok törvényei és nemükre felfedezhetjük, kimutathatjuk; minő alkatelemeiket, minő körülmények s behatások közt, minő szervezetek, minő alakzatok szükségességek megfelelőek; arról azonban hogy minő kéz, minő értelem rakta ezen alapelemeket évezredek előtt ily arányban egybe? fogalmunk sincs. Legfelebb annyit mondhatunk, ez nem lehetett más, mint az, ki a mindenség alkatelemeit tremeltette, azok egymáshoz arányát meghatározta s azokat a parányok törvényeivel felruházta, hogy éljenek és mozogjanak, hogy önmagukhoz lényegben annyira hasonlívadékokat hozzanak létre talán örök időkhig, mikép ezek elődeik lényképét számtalan változatosságok közt is megtartják s mikép közülök egyik sem képes egy más fajú, más alapelemekből fejlődött s így más alkatelemekből álló lényt létrehozni.

Csodálatos hogy a szemünkkel látható világ egyéniségei a már felfegyverzett szemekkel sem átható parányok halmazából jönnek létre. Csodálatos hogy ezek létrejövés és szereplés törvényei fogalmainkhoz képest örök idők előtt s talán örök időkre megvoltak határozva. Így, ugylátszik végkép ki vagyunk zárva nemcsak eremtés nagymunkájának, hanem a létezés és ujonság életműveleteinek teljes beláthatásától, bár elértük azt a kort melyben az életműveleteket, mint gépszert művelésélelmezhetjük: okait s következményeit kiszámíthatjuk. Epen ily csodálatos, de viszont nem kevesebb okoszerű, szükségességekpi tünemény miszerint az egyszerű szerkezetű s szervezett testek sokkal tökéletlenebb élete élnek, mint az összetettebbek s a legtökélyesebbek közt is legtökélyesebbek már oly tulajdonokat nyernek sőt szereznek (önmunkásság által) kedvező körülmények közt, melyeket méltán lelkieknak, szellemieknek nevezhetünk.

KUBINYI LAJOS.

Mi módon biztosíthatják kisebb földbirtokosaink anyagilag gyermekeik jövőjét?

(Pályamű.)

I.

Jelölge: A ki akarja és tudja használni annak a jó tanácsa lehet értelemmel a készpénz annak, aki azt nem tudja használni.

E kérdésre könnyű volna egyszerűen csak azt felelni, hogy czólszerű nevelés által, minthogy ez mindent magában foglal, mivel a jó nevelés, s ezzel a nyúltság az életben a boldogulhatás titkának kulcsa. De épen ez a kérdés, milyen és minő irányu legyen a nevelés, hogy az embert kitűzőtt életcélja elérésére tegye alkalmassá és képessé?

Némely ember a boldogulhatás feltételeit majd az anyagi javakhoz köti, majd csupán a szellemi műveltségtől teszi függővé; holott az embernek jólétére, boldo-

gulthatására s általában élete czéljainak elérésére mindkettőre van szüksége. Egyik a másik nélkül nem létezhetik.

Mielőtt tehát a kérdést tárgyalnók, ezek tekintetbe vételével szükségkép két tárgyat kell előre bocsátanunk, mint alapot indokolásainknak, mint okot, az okozat vagy eredmény miatt.

Első az általános és szűkebb értelemben vett nevelés. Ennek megvitatására ugyan itt s ez uttal nincs térünk, de jelen társadalmi állásunk közepe, s a rossz irányban indult nevelés miatt néhány elvet ki kell emelnünk.

Igy feltétlenül szükséges a léleknek valódi művelése s a szívnek nemesítése valláserkölcsi tekintetben, hogy az ember helyesen ismerje meg magasztos hivatását, és képes legyen lelki és testi tehetségeinek okszerű használatára által az mint ember, keresztény és honpolgár betölteni. Hogy mint ilyen, ne legyen álbölcs, álszemérmes, előítéletes, elfogult, rajongó, majd világgyűlölő, igazságtalan, onzó, méltatlankodó, ne legyen indulatainak, szenvedélyeinek vagy gyarlóságainak rabja, ne legyen az élet nehezebb napjaiban gyáva, kislelkű, sem a szerencse kedvezése alkalmával elragadtatott, hanem legyen fölvilágosult, minden jó, hasznos, szükséges és szép iránt fogékony, a kivételre erős, mint határozott, tiszta és szilárd jellemű férfi, ki „megadja Istennek, ami Istené“, s az emberekkel és saját önmagával, énjével oly tisztában van, oly nyugott lelkületű, öntudatos és önérzetes, hogy a költő szerint: „nem zavarná meg a világnak romba dőlte sem.“

Mivel pedig tudjuk, hogy ép erős lélek csak ép, erős testben lakhatik: a lélek művelése mellett neveljük a testet is eléggé erőssé, hogy az ember szervezetében (organismus) lehető tökéletes összhangzás (harmonia) és jó viszony legyen, hogy így hivatásának betöltésére ne csak szellemi, hanem testi (végrehajtó) képessége is legyen. Ne csak tudjon, de akarjon és bírjon is tenni. Az élet pedig mindinkább több és több lelki és testi műveléséget és erőt igényel, a társadalmi viszonyok a civilizáció haladásával folyvást úgy alakulnak, hogy a becsületes megélhetés és boldogulhatás mindegyre képzetlebb lelket, műveltebb ést és sokoldalubb testi képességet tételez fel az emberben.

Midőn pedig így a szülők és ifjak elé komolyan komoly czélt tűzünk, nem óhajtjuk, hogy bárki is egész élete folyamában csupa komoly és egyre csak számított legyen; nem, ez sem rendeltetése a társas életre alkotott embernek. Az ember ne legyen tulszigorú, rideg, s csupán a vagyonosodásnak élő, mert ismét eltéveszti czélját, minthogy egyik szélsőségből a másikba esik. A midőn keit, legyen komoly, s a midőn lehet, legyen vig, pezsgőverü, élénk kedélyű, életeleven a nélkül, hogy könnyelműnek kellene lennie. Azt mondja egy bölcs: „a bölcs három részre osztja idejét: munka, nyugalom és öröme.“

Ez okból tanuljon az ifju ugy mellékesen, mint mondani szokás „privat passióból“ idétöltésül és fogókonyosság végett valami művészi foglalkozást, zenét, festészetet és vívást, uszást, tánczot, testgyakorlatot stb. mi izlése nemesítésére, lelke élvezetére, ereje fejlesztésére egészsége fenntartására s mulatságára felette szükséges.

Mindez kellemesen hat kedélyére, vidorá, élénk-ké s kedvelté teszi, s midőn társas körben lesz, nem huzza meg magát a sarokban, mint valami életunt, s mint mostanában sok öreglelkű fiatal ember, hogy biz ő nem tánczol, nem énekel stb., hanem csak az öreg urakkal eszik, iszik és dohányzik. A mérsékelt, de jó, vidor, egészséges, élénk kedélyállapot a lelket mintegy ude (fris) állapotban tartja, nem hagyja téltlenségben pan-

gani, felvillanyozza, s magát a testet sem engedi elpuhulni, aluszékonyvá lenni; a mi, ha szenvedélyek nem ragadják el, egyik fő kelleke az, egészségnek, munkáságnak és áldott hosszú életnek. Tehát lelkiileg és testiileg egyformán erőssé kell az embert nevelni.

Másodszor figyelembe veendő az egyén lakhelye, a hol élnie kell, az ország, sőt annak egyes vidéke is, minthogy helyzetének ura csak az lehet, a ki azt ismeri.

Magyarországnak földirati (geographiai) helyzete és más viszonyai mutatják, hogy tulajdonképpen most mire kell nevelnie népét, azok s illetőleg a kis földbirtokosok gyermekeinek is jövőjét biztosítani.

Európa nyugoti s nyugot-déli országainak s népeinek végzetes hivatásul látszik lenni, hogy az ugynevezett nyugoti civilisatiót terjeszszék. ezt pedig (Európában) nem tehetik másfelé, mint észak, kelet és dél-kelet felé.

Azon irányt tekintve, melyben e nyugoti civilisatio terjed, ezeltől néhány évtizeddel még Magyarország majdnem végpontja volt, de a helyzet most már olyan, hogy hazánk van hivatva, — nem mondom a civilisatio „vorpostjának“ (előőrsének) csak tovább küldésére, hanem belterjileg fejlődve, a belfogyasztást sajátjából látni el, s ipari részben észak, kelet és kelet-dél felé is tért, piacot szerezni, míg az említett népek rajtunk túl nem foglalják el a tért.

A közművelődéssel fejlődésnek indult az ipar s így hálásabb lett a termelés nálunk is, minthogy hazánk őstermelő ország és nem feldolgozó egyszersmind, mint a nyugati országok.

Tehát Magyarország oly helyzetben van, hogy míg ezeltől nyers termékeit olcsón kiadta, s azokat feldolgozva visszavásárolta, továbbá sok iparcikket kellett külföldről vennie és így pénzt kiadta: most szinte nem csak eleget, de sokat, feleslegest is kell termelnie, s azt feldolgozva az említett irányokban kereskedésbe adnia, hogy közbizonyat, tökélet nevelje, hogy az ipar terén történt elmaradását helyrehozza, hogy az említett országokhoz képest eddigi aránytalan anyagi és szellemi tehetségét arányba hozza.

Jelen helyzet és körülmények elfogulatlan észlelése és számbavétele után önként következik a kérdés megfajtése, mi módon biztosíthatják kisebb földbirtokosaink anyagilag gyermekeik jövőjét?

(Folyt. köv.)

Az unghmezei takarékpénztár-részvény-egylet alapszabályai.

(Folytatás.)

73. §.

A közgyűlés jegyzőkönyvei a közgyűlési elnök s

két a közgyűlés által e célra kinevezett részvényes s a jegyző által jogérvényesen iratnak alá.

72. §.

Az évi kezelési kimutatvány közzéteendő, s a jövő évi igazgatási elővénnyel együtt a magyar kir. Helytartó Tanácsnak aláterjesztendő. E kimutatványokban a bevétek száma, a betett tőkék összegei, ezeknek miképeni elhelyezése, a felok tőkék és kamatkövetelésük, az intézet javára tartaléktökeid és fölösleg s a kezelési költség, egyszersmind pedig mind ezen tételeknek a múlt év eredményével összehasonlítása pontosan kimutatandó.

B) Az egyleti választmányról, és az igazgató választmányról.

73. §.

Az egyleti választmány a közgyűlés külön állandó bizottságának tekintendő, mely annak törvényes jogait általában, az egyik rendes közgyűléstől a másikig közbetű egész idő alatt gyakorolja.

Az egyleti választmány a nagy és igazgató választmányra oszlik.

A nagy-ugyszinte s az igazgatóválasztmányi tagok, az igazgató, gondnok és napi biztos kezeskedésük, tekintettel az alapszabályok, az ügyleti rendtartás, s a részokre netán kiadott külön utasításokra, a törvény szabályai szerint itélendő meg.

74. §.

A nagy választmány 32 tagból áll, kik a részvényesek közül, tekintet nélkül a birtokukban levő részvények számára, választanak.

Az intézet hivatalnokai, s mind azok, kik csőd alá kerültek vagy fizetéseiket megszüntették, a nélkül hogy hitelezőiket tökéletesen delégitették volna, mind azok, kik ellen büntény miatt, vagy nyervágyból vagy a köz-erkölcsiség ellen elkövetett vétség vagy kihágás miatt, vizsgálat rendeltetett el, ártatlanoknak nem nyilvánítottak, a választmány tagjai nem lehetnek. Ha ily eset a hivataloskodás tartama alatt bekövetkeznék, közvetlenül az állás elvesztését vonná maga után.

75. §.

Ha egy tag a hivatalos működés tartama alatt kilép vagy meghal, helyebe azon részvényes jön, ki az utolsó választáskor a legtöbb szavazattal birt.

76. §.

A választmány mindenik tagja hivataloskodási idejére egy részvényt az egyleti pénztárba letesz.

77. §.

Hivataloskodásuk két évig tart, mindazáltal ismét megválasztathatnak.

78. §.

A választmány tükös szavazás után saját kebeléből három évre választja a takarékpénztár igazgatóját és gondnokát.

79. §.

A nagy választmány minden hó első napjaiban ülést tart.

Ez ülésben:

- A) felolvastatnak az igazgató választmány jegyzőkönyvei;
- B) előterjesztetik az üzlet havi kimutatványai;
- C) megvizsgáltatnak az igazgató választmány intézkedései;

D) szükség esetében utasítások adnak.

A nagyválasztmány hatásköréhez tartozik különösen, az intézet hivatalnokainak és szolgálainak kinevezése (103. §.) a jegyző és ügyvéd kivételével, (70. §. l. és 103. §.) ugyszinte minden hivatalnok és szolgál elbocsátása. (111. §.)

82. §.

A nagy választmány minden határozata (111. §.) közönségesen általános szótűbbséggel hozatik. (Folyt. köv.)

LEVELEZÉS.

Sárosból. Eperjes 1865 augusztus 26-án. A kassa-eperjesi országuton mai szombatnapon ismét hullámzik a bucsujáró s csodalátó néptömeg a harsághi erdő felé, hol már, mint mondják, a csodatevő fa el van halmozva képekkel, koszorúkkal stb. és van ott rendesen égő lámpa, melynek füstjében könnyen csodat lát a káprázó szem, van rendes adakozás is az ott (a pusztában) építendő egyház javára stb.

Na de hiszen ha mindezt valódi buzgóságból történnék, ám legyen. Nagyon megtárgyaltak mai világban a tisztelet, szeretet és kegyelet kötelekei isten és ember iránt, melyeket szép dolog lenne helyreállítani. Láthatunk tanulóifjakat, kik már gyermekkorukban sokat adnak a rangfokozatra, bár ezekről az iskolai törvények mit sem tudnak, magázzák vagy tekintetes urazzák egymást, mi-ből ugylátszik, ovakodnak egymással megismerkedni, bár a társaságukra méltatlanoknak közöttük nincs helyük. Viszont közönséges szokás, hogy a gyermekek tegezzék szüleiket, pedig ez által egyenlő színvonalba képzelik azokkal magukat. Es talán ezért is, némelyik csak annyiban szereti szüleit, a mennyiben ezek jó ápolói és gyarapítói a vagyonnak, mely ő reá néz. Igaz, vannak viszont tehetős szülők, kik megvonják gyermekeiktől a kellő méltánylatot, annyira, hogy egy némelyik örökségéről is lemondana, ha atya vele atyailag fogna bánni. Tehát: „peccatur intra et extra!“ Annyi azonban bizonyos, hogy a kegyelet kötelekei kivállólóg megtárgyultak a tehetős családoknál és a nép sem mindig köti egybe az erkölcsi kötelekeket a bucsujárással és más kegyeletekkel.

Tegnapelőtt este még nagyobb seregekben tödult a nép, szépen énekelve a budaméri országuton a luczina csodatevő hely felé és tegnapra viradóra az Ujházy-család kertli kápolnája az országut mellett, feltörve találtatott. Az ablakrostélyt felfeszítve, valaki mindent elvitt, mit vihetett, bár reá nézve nem épen használható czikkeek voltak p. o. papi ruha, oltárterítők, szalagok stb. Ezt azonban, mondják, a budaméri erdőben tartozkodó szabados katonák tették, kik a fegyverforgatás közben elszokván a munkától, most már ily módon szolgálak hazájuknak és embertársaiknak, több aprólékos (csirke) lopást is tevén.

Nem igen javul a napi kártetelekből itélve a mi népünk erkölcsé, bár már a vidéki helységekben, Budamériban is láttak csodat, vagy épen az országuton. Ez t. i. abból áll, hogy egy-egy beteges leány elvisítja magát, hogy ő lát, — ő nem tudja mit, de aztán görcsöket kap.

mezei munkáról hazajövök, vagy ha megtekintvén erdeimet, egy-egy nyullal hazasietek, azok az édes csökök, mint szaladnak vele együtt gyermekeim élembe.

Látnátok csak azt a szép virágos kertemet, a hol ő rendeztet mindent, a zöldséges kertet, a mely ismét alája tartozik.

Még a plebános is sokat tart földe. A multkor, mikor beteg volt, délután csak egyszerre összeharangoztatták a hiveket, magam is az egyházba siettem a gyermekekkel, hogy Jankáért a jó mamáért imádkozzunk, kijő a plebános, letérdel az oltárhoz, és oly gyönyörű imádságot mondott a beteg nagyságos asszonyért, ki az egyház pártfogója és legfőbb ekessége, a szegénység édes anyja, az árvák, nyomorultak, özvegyek, ügyefogyottak ápolója és vigasztalója, a betegek gyógyítója, a vidék jóságos anyja. — a mint ezeket hallottam, dicserete oly jól esett, gyermekeim a falu népével egyetemben hangosan zokogni kezdettek, Már kérdem, nincse okom a jó kedvhez?

Jóságom ugyan eléggé terjedelmes, de az adócselédér, a sok menykóadta fizetések, az összesítésért, bélyegért, tűz- és jégkár elleni biztosításért, ügyvédeknek, kereskedőknek, jótékony és hazai célokra, közmunkaváltásra stb. stb. annyiba kerülnek, hogy az ember alig győzi, vegyük hozzá a szükséges tökéletet, Ez idén is az őszim a tavaszi szárazság miatt alig adja meg magját, tavaszi vetésem azonban meglehetősen, No de adjunk hálát az istennek, hogy az 1858-dik és 1863-dik év elmúlt. Még most is borsózdik tőlök a hátam, ha rá gondolok, hogy szép csordám, gulyám, juhnyájaim, sertésfelkám, hogy jöttek bőgve éhen haza a legelőről, hogy ették szegények egész télen át a burgonyagörőt,

TÁRCSA.

A kis tündér.

Valaha egy Urgand nevu
Kis tündér volt gyermekek!
Termetére négy hüvelyknyi,
Ám jóságra nagy s remek!
Ő varázsbotjával üdvöt
Birt alkotni untalan,
Óh jó tündér, mond meg nekünk
Varázsvessződ merre van?

Szellőként zaphirkagylóban
Nyolcz pillangó vitte őt,
S merre szállt, vigasz lépé el,
Bérczczel együtt a mezőt.
Édebb lön a szőlőfűrt,
Buza termelt gazdagan,
Óh jó tündér! mond meg nekünk
Varázsvessződ merre van?

Egy királynak udvarába
Mint keresztanyát vivék,
S ő rendelt tanácsadókat,
Kik a törvényt tisztelék.
Nem maradt a megtért bűnös
Kegy nélkül s vigasztalan,
Óh jó tündér! mond meg nekünk,
Varázsvessződ merre van?

A bírák is meghajoltak,
Hiven e tündér előtt,
És soha el nem liportak
Egy ártatlan szenvedőt.
Nyáj közül futott a farkas
És nem ölték czéltalan,
Óh jó tündér! mond meg nekünk
Varázsvessződ merre van?
Hogy kegyencze légyen áldott,
Illeté a kororát,
S a király im érte egy hü
Népet élni s halni lát;
Mely az ártó ellenséget
Üzi dírdalmasan. — — —
Óh jó tündér! mond meg nekünk
Varázsvessződ merre van?
Kár, hog Urgandot elrejték
Egy tündérvár boltjai,
Ime mostan Mexicónak
Nem jól folynak dolgai.
Ázsia öntény alatt nyög,
Hazák még boldogtalan,
Óh jó tündér! mond meg nekünk
Varázsvessződ merre van?!
(Beranger után)

F. I.

A magyar királyi nemes testőrsereg.

(Történelmi beszély.)

III. pályamű.

(Folytatás.)

Azután no legyen jó kedvem? ki ne pödörjem buzsom, ha rája és gyermekeimre tekintek, ha ugya

mi aztán megpecsételi a nappali álomlátás hitelességet. Nagyon jó lenne az ily álomlátásokat egy közközházba vitetni és gyógyíttatni, bizonyosan kifognának az álomlátásból gyógyulni még a régiebbek is, mert épen nem szeretik a kórházakat.

Mi a szülék iránti kegyeletet illeti, ennek meg kell adnunk fényes példányait láthatjuk meggyökben némely uri családnál. Egyik tiszt. birtokos p. o. a már számos évek óta távol levő atyja s családja iránt tudósítást szerzendő, egyenszen Sewardhoz, az északamerikai államok titkárához irt. És hogy eme kegyeletet az északamerikaiak is méltányolják, onnan világos, mert Seward önmaga, számtalan teendői közt sietve válaszolt, és az illető tartományi kormányzóságot felszólította a kegyelt család hol és mintléte iránti tudakozásra.

Népünkhez visszatérve: eredeti mentséget hallhatunk, midőn egyik s másik némi eltulajdonításon kapunk. Egyik nem tudja, minő gonosz szellem vitte őtet oda? A másik nem akart vásárnap kaszálni, mert az "vétek" lett volna, azért lopott szombaton este takarmányt stb. Általában igen ohajtandó volna, hogy a népnek tisztább fogalmak legyenek az erkölcsről, vallásról s ennek magasztos voltáról, nehogy leginkább babonás külsőségekben tartsa azon tiszteletet és szeretetet, melyet külsőségek által csak színlelni lehet, ha bensőleg nem érezzük.

Ujdonságok.

Pár nap óta és csak néhány napig mulat városunkban Dutzmann Hermann oroszlanészlelítő 5 afrikai oroszlanával, a Suhr-féle lovardából. Rorzdályos előadásainak műsorozata: 1. Dániel az oroszlanvercsmben. 2. Az összes oroszlanok körtánca. 3. Eendküvli mutatóvány Prinz és Lizette oroszlanokkal. 4. Az afrikai ebéd. Múltó a megtekintésre.

* Az 5 afrikai oroszlanulni előadások naponkint nem 4 óraker, hanem délután 6 óraker tartatnak.

Temesvárt e hó 18-án egy fiatal ember megsebesülve hozatott az arany szarvas vendéglőbe, hol a seb folytán még az nap estve meghalt. Az egyetlen fiok halálós ágyához táviratilag hivatott szülők fájdalom leírhatlan volt. A mennyire e dolog tudva van, a nevezett napon a temesvári Mehala külvárosban pisztoly párbaj történt; az elhullott ellenfelé volt az első lövés, mely talált; de a megsebesültet nem gátolta hogy ő is löjön. Bár a szerencsétlen semmiképen sem akarta megmondani ellenfele nevét, s azt haláláig meg se nevezte, a még is már kitudatott. Sz. László, kiről e sorok szólnak kikindán e hó 20-án temettetett el roppant közönség gyászkiéréte mellett. A kóposót nyolcz vidékbeli birtokos emelte a gyászkoocsira. — A közrészvét a legálta-

lanosh volt s egy szem sem maradt kony nélkül, midőn a halotti ima elmondattott. A már koros szülők lájdatma leírhatatlan, az elhullottan egyetlen fiokot a család utolsó sarját vesztek el! P. H.

A bécsi hivatalos „Wiener Ztg.“ mai száma főispáni kinevezéseket közöl. Ezek szerint az aug. 5-ki lefelsőbb körirattal Szogyényi László v. b. t. tanácsos Fehérmegye — és Vay Miklós báró v. b. t. t. Borsodmegye főispánjává; — aug. 14-iki. l. f. kéziratral Fiáth Ferencz báró kamarás Veszprém megye — és aug. 23-án kelt l. f. kéziratral Péchy Manó gr. kamarás Ayaújmegye főispánjává nevezetnek ki.

Régi pénzek. Lehecsény községben egy földműves burgonyája ásása alkalmával egy hegyoldalban, hol ennek előtte mintegy 30 évvel erdő volt: régiebb időbeli ezost pénzdarabokat talált, körülbelül egy maroknyit, de a melveknek legnagyobb része a tisztogatás közben eltoredezett. A még ép darabokat a nemzeti muzeumnak küldötték be.

Vegyes hírek.

A bártfai fürdőben az idén 660 vendég fordult meg, ezek közt több magyar és lengyel főrangú család Tavaly látogatottabb volt, de az általános elevevességgel most is meg voltak elégedve. A táncmulatságok közt az Anna-bál volt a legfényesebb.

Gyilkos pénzügyőr. Az Érmellékről írják a „P. N.“-nak, hogy Kóly községben f. hó 14-dikén Patka Pál nevű nagy családós gazdát a pénzügyőr pálinkafőzésen kapván, szóváltás közben kardjával agyonszurta s azután felvont fegyverrel kirohant társával a faluból; letartóztatni senki sem merete, mert a férfiak falun voltak, az asszonyokat pedig a töltött fegyver visszajeszte.

Öngyilkos orvos. Szathmármegye Szent-Endre nevű helységében dr. Ábrahám Bogdán, Erdélyben általánosan ismert derék múltú és orvos, betegségének egy újabb rohamában föbe lötte magát.

A régebben eltűnt Gajzágó holttetemét, mint a „Kolozvári K.“ írja, a Töke és Sz. Régen közötti ut mellett levő erdőben megtalálták. A hulla már az oszlás harmadik stadiumában volt. A hivatalos vizsgálatot megkezdték.

Haldózás. Vargha Lajos, ki egykor gr. Széchenyi István mellett juratuskodott, s még az 1832—36-iki országgyűlésen mint ifju feltűnő hatással működött a maga körében, e hó 22-dikén Moháron meghalt. Végrendeleítésben az akademiának 500 forintot, az írői segélyegyletnek pedig 200 frot hagyományozott.

Uj-Pest gyarapodása. Köt nagyszerű vállaltan nem sokára létre Uj-Pesten, mely által e hely nem kevésbé emelkedik. Ugyanis a megalakult magyar gőzhajótársaság rendes hajógyárát itt ohajtja megtelepíteni, mely célra a hitelintézet ottani fűrészgárárt és helyiségeit kívánja megvenni. Másrésztől egy bécsi vállalkozó K. F. a palotai utczában létező özv. Schwarz asszony házárt berbe vevén, azt egy nagyszerű gőzkenyérütő gyárrá alakítja át, honnan nemcsak Pestre, hanem naponkint Bécsbe is nagy mennyiségű kenyér szállítatnék fel.

A „Wien. Ztg.“ tegnap hivatalos lapja három ismeretlen tartózkodású egyéniséget körözött. Ezek Festetics Em. gfnő, Merode b. s Bodrovszky gr. Az illetők némi dösségokat elfeledtek vagy komornyikjukra bízták kifizetni, a ki azonban alkalmasint velők együtt eltűnt. A hitelezők aggodva klienseik becesé életéért a „W. Ztg.“ útján igyekeznek nyomukba jönni.

Gróf Larisch pénzügyminiszter a „Domobran“ bécsi levelezője szerint, a pénzügyi hatóságoknak megahagya, hogy az adó beszédésénél a felek iránt kiméletteljes s emberséges módon járjanak el, s különösen vegyők tekintetbe az olyanokat kik szenvedett balesetek folytán nagyobb méltánylást érdemelnek.

Ugyancsak gr. Larisch pénzügyminiszter egy másik köriratáról azt írják a bécsi lapok, hogy a miniszter ebben a hivatalnokoknak a hivatalos levelezésben természetes s egyszerű kifejező módot ajánlt „külön irodai stíly nincsen!“ — ugy mond az erélyes kibocsájtvány. Végül a pénzügyi hivatalnokoknak meghagyták, hogy hasztalanul ne fogyasszák a papírt!

A „Wanderer“ írja, hogy a magyar országgyűlés elhalasztásáról keringő hírek, ugy látsz k nem alaposak. „Mint ma értesülünk — így folytatja a „Wanderer“ — novemberre szándékoznak össze hívni a magyar országgyűlést Nem reménylik ugyan, hogy akkorra az erdély országgyűlés végleges elhatározást tegyen, de annyira előre halad, hogy a két ország közti államjogi kérdés csak kevés időt veend igénybe. E viszonylag rövid idő melynek lefolyása előtt a magyar országgyűlés kiegészítettnek nem tekinthető, ugy hiszik épen elegendő leend Pesten a követi igazolásokat befejezni. Ennek bevégzése után haladék nélkül hozzá kezdhetnek a birodalom két része közötti nagy államjogi kérdéshez és a Magyarországall kiegészítést az illetéket kiegészített képviselőkkel végrehajthatják.

A régi „Presse“ szerint Majláth kancellár tiltakozott az ellen, hogy azon állam uradalmak eladassanak, melyek a magyar korona birtokai.

Nyilatkozat. E lap 69-ik számában, az ujdonsági rovatban helyt foglaló ügyvédajánlás, az én tudommon kívül és a távolban betegeskedő felelős szerkesztő befolyása nélkül közöltetett. — A közlő ur által történt e tárgyban felvilágosíttatásom folytán az eshető félreértés eltávolítása tekintetéből, kötelességemnek ismerem tudatni a tisztelt olvasó közönséggel, hogy az ajánlott ügyvéd ur jellemzése által korántsem czéloztatott az általánban szintén jellemteljesnek ismert kassai ügyvédi kar feletti előnyösítés; de M. E. urnak már a törvényeski kirósági minőségében felismert megvesztegethetlenségére történt egyedül a hivatkozás. Karsa Tamás.

a nyír és fűzesszőket, a csátét, secskát, igaz, hogy tul a Tiszán volt az atyfiaknak mindenök, de egyik juhnyájamat és ökreimet oda adván telelésre, tavasszal feleznünk kellett, pedig az nem igen volt atyfiáságos tett.

Akkor is, midőn teli gonddal, leverten járkáltam ide s lova, ki vigasztalt, ki derített fel, mint az én kedves feleségem? már kértem, ne legyek-e jókedvű?

Isten 11 élő gyermekkel áldott meg, 8 fiu, 3 leánykával, egytől egyig szittlyavér, edes magyar hazám reménydus gyermekei, Kálmán, Jancsi, Géza, Gyuri, Pista, Andor, Józsi, Matyi kedves fiaim, Aranka, Irma, Janka kedves leányaim, aztán ne legyek jókedvű? Dehogyan, épen ma mért van jó kedvem, annak egészen más oka is van. No de isten hozta tiszteletes uramat, ugyan mondja meg, mi hozta ide azzal a hirlappal a kezében? — Meltóztatott a tekintetes ur olvasni, hogy a királyi magyar nemes testőrsereget ismét fel akarják állítani. Csókolom kezeit a nagyságos asszonynak hogy mint szolgál egészségé?

Erre feleségem gyermekeimmel csak nevetni kezd, fiaim nagyjától legaprajgig csak ugy ugráltak örömlükben körülöttem, aztán azt mondja: no már tudom, mért van oly igen jó kedve öregemnek? én persze csodálkozom, de a kis Matyim erőnek erejével az ölembe mászik, és azt kiáltja: felállítják a magyar gárdát! Erre valamennyi fiam mind azt kiáltja: én gardista leszek, leányaim feleségemmel czirógatni kezdenek és arra kérnek, hogy beszéljem el nekik a magyar gárda történelmet és ruházatját, mire az épen megérkező helybeli plebános és tiszteletes is felkérnek, én természetesen, megígértem nekik, hogyha nálam maradnak ebédem, akkor el fogom beszélni, mire a feleségem csak arra kért, hogy csak odáig, mig intézkedik az ebédről, ne beszéljem, de azon-

nal vissza fog jönni és honvédpipám a pompás csetnekivel megtöltve magával fogja hozni, aztán ne legyen jó kedvem? Mikor magyar nemzetem ismét egy lesz törvényes királyával, és fel fogják állítani a magyar gárdát, hol ifju legszebb éveimet töltöttem.

De amott jó feleségem mosolyogva a kedvencz pipámmal, és a gárda krónikámmal a kezében, no edes öregem, gyujts reá, én majd tüzet is adok, így la! Csak ugy gyönyörködöm abba a pompás illatu csetnekibe, Ezalatt cselédeim székeket hordtak, Vendégeim, kikhez még két közbirtokos barátom is csatlakozott gyermekeimmel egyetemben körülfogtak, feleségem kötni kezdett, Matyikám ölembe kapaszkodott és pipámat tartotta, én meg következőleg kezdtem esaját krónikámból a nemes testőrsereg történelmét olvasni.

A gárdakrónikát gardista koromban énekekben magam irtam, azt hiszem, kedvesen fogják venni olvasóim, különösen pedig azon szülék, kik ne talán szeretnék velem együtt egy-egy fiokot oda adni, ha ugy irom le a mint krónikámban feljegyeztem, ha netalán kis vagy nagyobb hibák lennének benne, engedelmet kérek, én költő nem vagyok, de semmi egyéb czélom nincs, mint-hogy mulatságot szerezzek:

Egyszer a nagy Ausztriát,
Szörnyű veszély környezte;
Rögtön felkelt a magyarság,
S hősiég megvédette.

Pozsonyi országgyűlésen
A királyunk*) fellépett,

*) Mária Terézia.

Hős magyarok! mindenünnen
Ellenségem fenyeget.

Apáink király szavára,
Tömegesen felkeltek,
S adák hűségváltására,
Éltöket és véröket.

Számos vitéz csapatokban,
Ellenségre rohanva;
Mind legyözik boszujokban,
Adott szavuk beváltva.

Dicső tényök emlékére
Alakult a testőrség,
Magyar király őrzésére
Szeretet és néphűség.

Tiszteletes barátom közbe vágott, azt kérdező tőlem, hát azelőtt voltak-e a magyar királyoknak testőreik?

A magyar királyoknak hajdanta mindig nagyszámu leventer kísérete volt.

Az előkelő fiatal nemesség egyik része, változva folytonosan a király személye körül az udvarnál időzött. Az I. Lajos korában virágozott „arany sarkantyusok“ és a Zsigmond királytól csak felújított „sarkányrend vitézei“ a király személye őrzésére és megvédésére köteleztettek.

Az Árpádházából származott királyok leventei őrkísérete megszűnt.

(Folyt. köv.)

GAZDASÁG ÉS ÜZLET.

Kassai piac, augusztus 30-án 1865.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	Ft.	Kr.	Ft.	Kr.
Buza köblönkint	5	50	5	20
Kétszeres	4	—	—	—
Rozs	3	40	3	20
Tengeri	3	60	3	40
Árpa	2	20	2	—
Zab	1	90	1	80
Kása	6	80	6	40
Borsó	8	—	8	20
Lencse	8	—	8	60
Bab	10	—	10	40
Örlött dara	10	—	10	40
Tatárka	8	80	—	—
Burgonya	2	32	2	—
Aszuszilva	10	—	9	60
Szesz itczénkint	—	18 1/2	—	18
Marhahus fontonkint	—	14	—	—
Bornyhús	—	18	—	16
Sertéshús	—	20	—	18
Vaj itczénkint	—	50	—	46
Zsir	—	40	—	38
Szalonna fontonkint	—	40	—	36

KÖZLEKEDES.

Vasuti menetrend 1865-ik évi május 1-től kezdve.

I. Kassáról Pest és Bécs felé:				
	reggel	délben	árjegyzék	
			I.	II. III.
Kassa indulás	5 óra 21 p.	11 —		
Miskolcz	7 " 52 "	3 2	4.44	3.34 2.12
Tokaj	9 " 35 "	5 35	7.33	5.50 3.40
Nyiregyháza	10 " 34 "	7 25	8.84	6.66 4.23
Debreczen	12 " 12 "	10 29	11.30	8.52 5.42
Püsp. Lad.	1 " 45 "	12 56	13.57	10.22 6.52
Szolnok	4 " 44 "	4 43	17.35	13.05 8.41
Czegléd érkezés	5 " 41 "	5 54	18.86	14.19 9.06
Pest	8 " 37 "	8 45	22.81	17.15 11.04
Bécs	6 " — "	6 33	37.07	27.98 18.25

II. Bécs és Pestről Kassa felé:				
	8 óra	p. este	árjegyzék	
			I.	II. III.
Bécs indulás	8 óra	p. este		
Pest	6 " 25 "	reggel		
Czegléd	9 " 27 "	"		
Szolnok	10 " 27 "	"		
Püsp. Lad.	1 " 26 "	délután		
Debreczen	3 " — "	"		
Nyiregyháza	4 " 28 "	"		
Tokaj	5 " 25 "	este		
Miskolcz	7 " 24 "	"		
Kassa érkezés	9 " 56 "	"		

Hivatalos értesítő.

429. t. k. sz. 443(1)3
Árverési hirdetés.

Kassa szab. kir. város törvényszéke mint telekkönyvi hatóságnak f. évi augusztus 19-én 429. t. k. sz. alatt kelt végzése következtében ezennel közhírré tétetik, hogy Burger Jakab részére Gurdélyi Mátyas ellen 895 frt 20 kr. és járuléka erejéig alperestől bíróság lefoglalt, Kassa szab. kir. város községe 402. sz. t. j. könyvben 451. h. r. és 403. ö. i. szám alatt jegyzett 6044 frt. 95 kr-ra becsült ház bírói első elárverezésére f. évi

Magán hirdetések.

Egy a város központjában levő két szobából álló irodahelyiség minden percen bére adható. Bővebb tudást szerezhethet Brosz Jonát ügyvédnél Kassán, fútcza 453. sz. alatt. 62(2)3

Pályázat.

A legközelebb megalakult unghmegyei takarékpénztári egyesület nagy választmányi gyűlésének e f. évi augusztus 15-én kelt 4. sz. a. határozatához képest a cz. takarékpénztárhoz egy könyvelői egyelőre 800 frt., egy pénztárnoki 600 frt., egy hivatali segédi 400 frt. évi fizetéssel, továbbá, egy hivataloszolga 240 frt. évi fizetéssel és lakással ellátandó állomás és hivatalokra pályázat nyitattik; a folyamodni szándékozók ezennel felhívatnak, miként szabályszerűleg felszerelt folyamodványukat e f. évi október 1-én napjáig a takarékpénztári igazgató urhoz Unghvárra címzetten adják be, vagy bérmentesen küldjék meg.

Az illető pályázók által intézendő folyamodványhoz különösen melléklendő a kívánt szakmai képességi és erkölcsi bizonyítvány, továbbá a hivatali szolgálattal igazolandó, hogy a német és magyar írást tudja s a tót nyelvet beszéli és ezen kívül erkölcsi viselete is.

Kassa, aug. 30. A mai hetivasar nepes volt, az árak leebbszálltak, mint fennebb láthatók.

Eperjes, augusztus 28-án. Buza köblönkint 5 frt. 60 kr. — 5 frt. Rozs 4 frt. — kr. — 3 frt. 60 kr. Tengeri 4 frt. 40 kr. — 4 frt. — kr. Arpa 2 frt 40 kr. — 2 frt. 20 kr. Zab 1 frt. 60 kr. — 1 frt 30 kr. Kása 7 frt. 40kr. 7 ft. — Borsó 6 ft. 40. — 6 frt. Lencse 7 frt 60. — 7 frt. 20 kr. Bab 9 frt. — kr. — 8 frt. 40 kr. Örlött dara 9 frt. 60 kr. — 9 frt. Tatárka 7 frt. — 6 frt. 20 kr. Burgonya 2 frt. Aszuszilva 9 frt. 40 kr. Szesz itczénkint (magyar itcze abroncs alatt 30 foku) 21 kr. Marhahus fontonkint 12 kr. Bornyhús 10 kr. Sertéshús 18 kr. Vaj itczénkint 44 kr. Zsir 50 kr. Szalonna font. 40 kr. N.-Sárosi liszt-láng mázsánkint 10 frt. Zsemlyelisz 8 frt. Középkenyérlisz 6 frt. Rozs középkenyérlisz 2 frt. 50

Unghvár, aug. 28. A piaci árak hivatalos kivonatal szerint következnek: Buza köblönkint 4 frt. 80. Rozs 3 frt. 20. Árpa 2 frt. 80. Zab 2 frt. Kukuricza 4 frt. 20. Burgonya 2 frt. Bab 7 frt. Lencse 6 frt. Borsó 12 frt. Kása 8 frt. Szesznek itczéje 18 kr.

Cs. kir. postakocsi.

Kassáról Unghvárnak, M. Szigetre minden éjjel 12 óra 30 perczkor. Személybér 17 frt. 48.
" Eperjesnek, Lőcsére minden éjjel 12 órakor. Személybér 5 frt. 64.
" Pestre, Rosnyón és Vácson keresztül minden hétfőn reggel 2 órakor. Sz. bér 15 f. 53.

Kassa-Eperjesi gyorskocsi.

Kassáról Eperjesre indul naponként kétszer, reggel 7 és délután 2 órakor. Sz. bér 1 frt.
Eperjesről Kassára ugyanakkor.
Ügynökség: Eperjesen: Pap József Samu.
Kassán: Spielman József.

Unghvári társaskocsi.

Kassáról Unghvárra: és Unghvárról Kassára: szombatot kivéve naponta 6 órakor reggel.
Unghvárról Munkácsra: szombatot kivéve naponta 6 órakor reggel.
Munkácsról Unghvárra: naponta 3 órakor délután.
Ügynökség: Kassán: Kempner Fülöp. — Unghvárott Pollák Fülöp. — Munkácson: Tóth Károly.

Gálzása, augusztus 27. A piaci árak következők voltak: Buza köblönkint 5 frt. — kr. Gabona 3 frt. —. Árpa 2 frt. —. Zab 1 frt. 60. Tengeri 4 frt. —. Paszuly 6 ft. 30. Lencse 4 ft. 80. Kása 8 ft. Krumplics 1 ft. 20. Széna mázsája 50 kr. Szalma 40 kr. Szesz itczéje Scala B. 14. Reamur 30 foku 18 kr. Tojás darabja 1 kr.

Sorshuzás.

Buda 1865 aug. 23-án: **83, 56, 69, 84, 90.**
Legközelebbi huzás szeptember 6-án

Bécsi börze augusztus 29-ről.

5% Metallique	68.10
Nemzeti kölcsön	72.95
Bankrészvény	775.—
Hitelintézeti részvény	175.30
Londoni	109.10
Ezüst	107.—
Arany	5.15

Arjegyzék.

Unghvárról Szobránczig	1 frt. — kr.
" N.-Mihályig	1 " 50 "
" Gálzácsig	2 " — "
" Kassáig	4 " 50 "
Kassáról Gálzácsig	1 frt. 50 kr.
" N.-Mihályig	3 " — "
" Szobránczig	4 " — "
" Unghvárig	4 " 50 "
Unghvárról Munkácsig vagy vissza	1 ft. 50 kr. o. é.

Munkács-Beregszászi magánkocsi.

Munkácsról — Beregszászba. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton reggeli 6 órakor, vasárnap, délután 5 órakor.
Beregszászból — Munkácsra. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton délutáni 5 órakor, hétfőn reggeli 6 órakor.
Menet-jegyzéke Munkáctól Beregszászig vagy vissza 1 ft. Felvételi-ügynökség Munkácson: Tóth Károly. Beregszászban: Ifj. Jandrisits Antal. Vörös korcsában: Guth József.

nyitása s működési idejének megkezdése e f. évi november 16-dik napjára határozatván, a fent kitézett fizetési határidőnek sikertelen elenyésztével a már eddig alírt, de azonban annak idejében nem fizető részvényes tagok ellenében, az alapszabály 4. §-a fog alkalmazásba vétetni. Kelt Unghvárt aug. 19-én 1865.
Szomráky István, egyl. jegyző.

Körülbelül 500 hegyaljai urasági 2 1/2 akós vasabroncsos hordók legjobb minőségben Mád- és Erdőbényéről párja 3 frtjával eladandók

Schalkház Lipótnál,
58(2)3 Kassán.

Unghmegyében Unghvár városától három negyed óra távolságra Császlócz helységben 1374 hold szántóföld, 300 hold rét és legelő, és 194 hold erdőből álló birtok több évekre haszonbérbe adandó; összesen 1868 hold 1200 ölével számítva, a birtokhoz szükséges lakház és gazdasági épületekkel ellátva. Átadatik a bérlőnek körülbelül 400 hold őszi vetés, u. m. repce, gabona és buza, ugyszinte kész pénz fizetés mellett nagyon jutányos áron mindennemű ökrök, juhok, lovak, sertések és gazdasági eszközök. A bérbe venni kívánó bővebb felvilágosítást nyerhet Unghvárt 64

Weinberger Albertnél.

A „kék csillagnál“ Kassán
a püspöki lakban.
Lárma nem segít, tények bizonyítanak; mindnyájan olcsón árulnak; sokan még olcsóbban akarnak árulni, de a **„KÉK CSILLAGHOZ“** címzett kereskedés legolcsóbban árul.

Ajánlja igen bőven ellátott vászonraktárát; asztalneműt, abroszokat, asztalkendőket, törülközőket, zsebkendőket; fekete, színes és dessinirozott selyem- és gyapjuszöveteket; sima és csikos lüster, mohairt és orleant, ősi és téli köpeny- és otthonkalméket; (Joppenstoffe) londrest, peruvienet, brasilt, battistet, percalint, jakonettet, clairt, moulet, linont; gyapju-longchawlokat, plaidokat és kendőket, butorkalméket, ripszet, terem- és futószőnyegeket, gobbelin és peruvienet asztal- és ágytakarókat; valamint minden egyéb ezen osztályba való árukat.

Az árak meglepőleg olcsón vannak megszabva; csak egy kis próba szükséges tehát, hogy mindenki magának mind erről, mind az áruknak kitűnő minőségéről és a mértéknek helyességéről meggyőződést szerezhessen.

Hogy az eladás gyorsan és a legnagyobb mérvben eszközölthetessen, minden vevőnek 50 frttól kezdve egy gyapju kelmeruha, 100 frttól kezdve pedig egy gyapjukendő ingyen szolgáltatik által.

Megrendelések a környékből, melyekhez a megkívántató pénzüsszeg hozzá van mellékelve, pontosan és lelkiismeretesen fogantatottatnak. Árjegyzékek és kelmepróba kívánatra mindenhová küldetnek. 60(2)